

**Valtteri
Kaasinen**

Neurologian professori, Turun yliopisto
Yliääkäri, Tyks
Neurokeskus
Puheenjohtaja, Suomen Neurologi-
nen Yhdistys

**Mika H.
Martikainen**

Neurologian profes-
sori, Oulun yliopisto
Yliääkäri, OYS,
Neurokeskus
Varapuheenjohtaja,
Suomen Neurologi-
nen Yhdistys

Suomen Neurologisen Yhdistyksen esittely – neurologian tulevaisuuden näkymät Suomessa 2024

Vuonna 1961 perustettu Suomen Neurologinen Yhdistys ry. (SNY) toimii neurologian sekä siihen läheisesti liittyvillä lääketieteen aloilla toimivien lääkärin yhdysiteenä ja edistää alan käytännöllistä ja tieteellistä kehittymistä. SNY:llä on nykyisin lähes 600 jäsentä ja se on European Academy of Neurologyn (EAN) sekä World Federation of Neurologyn (WFN) jäsenorganisaatio. Kesällä 2024 EAN järjestää SNY:n avustuksella neurologian alan tärkeimmän eurooppalaisen kongressin Helsingissä, ensimmäistä kertaa Suomessa. Vuosittain järjestettävät Neurologipäivät on yhdistyksen tärkein kotimainen koulutustapahtuma. SNY jakaa jäsenilleen koulutuksellisia apurahoja ja palkitsee klinisesti ja tieteellisesti ansioituneita kollegoja.

SNY edistää neurologian koulutusta sekä lääketieteellisessä peruskoulutuksessa että erikoisalan jatko- ja täydennyskoulutuksessa. Yhdistyksen tavoitteena on myös edesauttaa neuroalojen tieteellistä tutkimusta maassamme. SNY korostaa neurologisten terveydenhuollon palvelujen valtakunnallisen saatavuuden merkitystä sekä tarvetta ylläpitää riittäviä alan opettajien virkoja maamme kaikissa viidessä lääketieteellisessä tiedekunnassa.

SNY pyrkii vaikuttamaan yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon kiinnittämällä huomiota neurologian alan potilaiden diagnostiikan, hoidon ja kuntoutuksen kehittämiseen. Vaikutamme näihin asioihin mm. antamalla asiantuntijalausuntoja, tekemällä itse aloitteita päättäjille ja olemalla edustajiemme välityksellä mukana erilaisissa neurologiaa koskevissa toimikunnissa ja työryhmissä. SNY:n näkökulmasta myös neurologian alan potilasyhdistystoiminta on erittäin arvokasta.

Väestön ikääntyessä monien neurologisten sairauksien kuten aivoverenkiertohäiriöiden ja Alzheimerin taudin ilmaantuvuus kasvaa. Tähän liittyy yksilöllisen kärsimyksen lisäksi merkittävää terveydenhuollon palveluiden tarvetta ja yhteiskunnallisia kustannuksia. Lisäksi monet jo nuorten ja työikäisten ryhmässä tavalliset neurologiset sairaudet, kuten MS-tauti, epilepsia ja aivovammat aiheuttavat merkittävää haittaa ja kustannuksia, jotka liittyvät myös sairauksien vuoksi menetettyihin työvuosiin. Viime vuosikymmeninä on

tapahtunut ilahduttavaa kehitystä neurologisten sairauksien diagnostiikassa ja hoidossa. Jotta nämä lääketieteen edistysaskeleet tuottaisivat parhaiten hyötyä potilaille, pitää koko maassa turvata riittävät neurologisen erikoissairaanhoidon resurssit.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön (STM) raportissa erikoislääkäritilanteesta ja koulutustarpeesta Suomessa vuoteen 2035 (Rellman ym. 2022) todetaan, että väestön ikääntyessä neurologitarve kasvaa. Lisäksi uudistunut työaikalaki ja neurologisen akuuttihoidon kehitys ovat lisänneet pätevyyteen tarvittavaa lääkärimäärää. Päivystysrasitteen lisääntyminen on puolestaan vaikuttanut kielteisesti neurologian vetovoimaisuuteen, eivätkä tämänhetkiset virkapohjat ja tekijät tahdokaan riittää pätevyyden toteuttamiseen. Lisähaasteita tuo myös se, että lääkäreiden osa-aikatyön arvioidaan tulevaisuudessa yleistyvän. Neurologian alan nykyinen lääkärimäärä ei vastaa väestön ja palvelujärjestelmän tarpeita. STM:n raportin mukaan vuonna 2035 tarvittaisiin jo yli 400 neurologia lisää (130 % suhteessa nykyiseen määrään), ja neurologikoulutusta pitäisikin pystyä lisäämään.

Neurologia on nopeasti kehittyvä, monipuolinen ja antoisa erikoisala. Neurologeja toimii julkisen erikoissairaanhoidon lisäksi myös mm. yksityissektorilla, yliopistoissa, kuntoutuslaitoksissa sekä Kansaneläkelaitoksen ja lääketeollisuuden palveluksessa. Erikoisalaan sisältyy rauhallisen poliklinikavastaanoton lisäksi vauhdikasta akuuttineurologiaa niin päivystyksissä kuin teho-osastoillakin. Esimerkiksi syväaivostimulaatio (deep brain stimulation, DBS) ja akuuttien aivoinfarktien rekanalisaatiohoidot ovat korkeateknologista tiimityötä, joissa neurologin rooli on keskeinen. Neurologian opetusta sekä lääkärin peruskoulutuksen että erikoislääkärikoulutuksen osalta pyritään yliopistojen yhteistyönä määrätietoisesti kehittämään, jotta saisimme parhaat ja näkemyksellisimmät kollegat haakeutumaan tälle hienolle erikoisalalle.

Kirjallisuutta:

Rellman J, Ruokonen H, Pietilä M, Kortelainen K, Ojala K, Parmanne P. Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkäritilanne ja koulutustarve vuoteen 2035. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö 25.10.2022. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164401>.